

CHARLES PERRAULT

Povești cu zâne

În românește de Sarina Cassvan

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

<i>Povești de pe „lista scurtă“ a tuturor copiilor</i>	7
Degețel.....	11
Scufița Roșie	24
Motanul Încălțat	27
Frumoasa din pădurea adormită	34
Cenușăreasa	47
Moșatul	56
Lupul cel alb și ciuboțelele roșii	65
Neisprăvitul	72
Urișul Periferigerilerimini	80
Mâncăciosul sau zâna Berlinguette	85
Măgărița	90
Trei dorințe	106
Prințesa cea isteță sau aventurile Finuței	110

DEGEȚEL



fost odată un tăietor de lemne care avea o nevastă și șapte copii. Numai băieți. Cel mai mare împlinise tocmai zece ani, iar cel mai mic n-avea decât șapte.

Și nu e de mirare că avea atâția copii, cu toate că nu se căsătorise de mult, dar se întâmplase ca nevasta să-i aducă pe lume și câte doi copii dintr-odată.

Oamenii erau foarte săraci și copiii aceștia, veniți unul după altul, le îngreunau și mai mult viața. Niciunul din ei nu avea încă vârsta să-și câștige singur bucațica de pâine.

Pe deasupra, îi mârșăia grozav faptul că „Prâslea“, adică cel mai mic dintre ei, nu se plângea niciodată, orice i s-ar fi făcut. Această bunătate a lui fusese luată drept prostie. Mai era și din cale afară de pîrpiriu. Când se născuse nu era mai mare decât un deget, degetul cel mic de la mână, de aceea îi și dădură porecla de „Degețel“.

Bietul băiat! Era cel mai năpăstuit dintre toți copiii și tot ce se întâmpla în casă i se arunca lui în spinare!...

Cu toate acestea, Degețel era mai deștept decât toți și pricepea foarte multe lucruri, dar nu-i plăcea să trîncănească.

În sfârșit, totul ar fi mers cum ar fi mers în casa pădurarului, dacă n-ar fi venit un an tare secetos, nu i-ar fi încolțit o foame atât de mare, încât „pădurarul“ (căci așa i se zicea, fiindcă tăia copacii din pădure) și nevasta lui hotărârea să se descotorosească de copiii pe care nu mai aveau cum să-i hrănească.

Și într-o seară, pe când băieții dormeau, pădurarul se așeză dinaintea vetrei cu nevasta lui și-i spuse, simțind cum i se strânge inima de durere:

– Ascultă, nevastă, vezi și tu bine că nu mai avem cu ce ne hrăni copiii. Și decât să-i vedem murind de foame sub ochii noștri, mai bine îi ducem mâine în pădure, îi punem să culeagă găteje, și noi plecăm încetișor, lăsându-i acolo.

– Of! Of! Vai și amar de mine! Ai putea face tu una ca asta? strigă îngrozită nevasta pădurarului.

În zadar încercă acesta să o lămurească – sărăcia nu le îngăduia să-i mai hrănească, femeia nu se putea învoi să-și părăsească copiii și pace. Era săracă, într-adevăr, dar era totuși mamă.

În cele din urmă, liniștindu-se, se gândi, se răzgândi și înțelese că e mai bine să facă astfel decât să-i vadă murind sub ochii ei. Și iat-o căzând la învoială. Dar seara, când se duse să se culce, vărsă un potop de lacrimi și nu putu închide un ochi până la ziuă.

Degețel auzise ce vorbiseră părinții, căci se strecurase încetișor, din pat, sub scăunelul cu trei picioare pe care stătuse taică-su și ascultase tot, fără să-l poată vedea cineva. După isprava aceasta băiatul se culcă, dar nu fu chip să închidă nici el ochii. Se gândea și se tot gândea

cum ar putea și ce-ar putea să facă să scape, împreună cu frații lui, de asemenea soartă.

În zorii zilei, se sculă mai înviorat, se duse la marginea unui pârâu, își umplu buzunarele cu pietricele albe și se întoarse acasă.

Când porniră cu toții, Degețel nu le suflă fraților niciun cuvânt despre cele auzite în ajun.

Intrară într-o pădure atât de deasă, de nu se putea vedea la un pas. Pădurarul începu să taie copacii, în timp ce copiii adunau neștiutori gătejele. Tatăl și mama se îndepărtară întâi încetișor, binișor, apoi începură să fugă de-a binelea spre capătul celălalt al pădurii. O luară pe un drum cotit, înapoi spre casă.

Când se treziră singuri și părăsiți, copiii începură să plângă și să-și cheme părinții din toate puterile. Degețel îi lăsa să strige cât îi ținea gura, dar nu plânse, căci el știa drumul înapoi spre casă. Îl semănase doar cu pietricelele albe culese de la râu și din care mai avea încă în buzunar. În cele din urmă le vorbi:

– Nu mai plângeți și nu vă mai temeți, fraților mei! Părinții noștri ne-au lăsat să pierim în pădure, dar eu cunosc drumul și vă voi duce înapoi, acasă. Haideți! Nu mai stați! Veniți după mine!

Frații îl urmară și Degețel îi conduse înapoi spre casă, pe același drum pe unde veniseră. Copiii nu îndrăzniră întâi să intre și se așezară cu toții în dreptul ușii, să asculte ce vorbeau părinții.

Se întâmplase ca tocmai în ceasul când se întorseseră ei acasă, proprietarul moșiei să le trimită niște bani pe care li-i datora de mult. Lucrul acesta le deșteptă din nou pofta de viață. Bieții oameni! Până atunci mureau pur și simplu de foame. Bucuroasă, femeia se duse la măcelărie să cumpere carne, dar, cum nu mai mâncaseră de mult, aduse mult mai mult decât ar fi fost nevoie pentru o cină de două persoane.

După ce se săturară, nevasta pădurarului oftă și zise:

– Vai, unde or fi acum bieții noștri copii?! Ce s-ar mai fi ospătat, săracii, cu ceea ce ne-a rămas! Tu și numai tu ești de vină că i-am pierdut! Știam că ne vom căi. Of, of, ce-or fi făcând ei, săracii, acum în pădure? Poate că i-au sfâșiat lupii. Câtă lipsă de omenie din partea ta, să-ți părăsești copiii! adăugă ea plângând și oftând. Pădurarul tăcu cât tăcu, apoi se înfurie de-a binelea și o amenință cu bătaia dacă va mai repeta de douăzeci de ori că el e de vină și că se va căi.

N-aș vrea să credeți că tatăl nu era tot atât de mâhnit pe cât era nevastă-sa, dar nu recunoștea că femeia avea dreptate.

Și ea se sfia să se vaiete, plângând amar: „Vai mie, ce-am făcut! Unde or fi acum copiii mei? Sărmanii mei copii!“ Și o spuse cu glas atât de tare, încât copiii, care se aflau în spatele ușii, o auziră și răspunseră toți dintr-odată:

– Aici suntem, măicuță! Aici! Aici!

Femeia alergă într-un suflet să le deschidă, îi sărută și le spuse:

– Cât sunt de fericită că vă văd iar lângă mine, dragii mamei! Desigur că sunteți oboșiți, flămânzi! Și tu, Pierrot?

Vai ce murdar ești! Haide, vino repede să te spăl! Pierrot era băiatul cel mai mare, care era cel mai neîngrijit dintre toți și pe deasupra era și roșcat. Îi semăna întocmai maică-sii, roșcată și ea.

Copiii se așezară la masă și mâncară cu poftă, iar părinții nu-și mai încăpeau în piele de bucurie. Le povestiră, vorbind aproape toți deodată, prin ce spaimă trecuseră când se treziseră singuri în pădure.

Dar bucuria de a-i avea pe copii lângă ei ținu atâta vreme cât ținură și banii. Când se mântuiră, și necazurile începură din nou, se gândiră iar să-i ducă în pădure. De astă dată atât de departe, încât să nu mai nimerească drumul înapoi spre casă. Pe când puneau astfel lucrurile la cale, Degețel trăgea din nou cu urechea, făcându-și și el o socoteală a lui: Să presare din nou pietricele de-a lungul drumului, cum făcuse prima dată. Dar când să iasă din casă, pentru a merge la pârâu, găsi ușa încuiată cu două lacăte. Acum nu mai știa ce trebuie să facă. Se gândi el ce se gândi, până îi dădu prin cap să presare firimiturile din bucata de pâine pe care avea să i-o dea maică-sa pentru drum așa cum presărase și pietricelele. Ascunse bine bucata de pâine în buzunar și rămase liniștit, când văzu că părinții o luaseră din nou la sănătoasa, după ce îi înfundaseră cât mai adânc în pădurea cea deasă.

Degețel era sigur că îi va fi din nou ușor să găsească drumul, căci presărase de-a lungul lui firimiturile de pâine, așa cum presărase odinioară și pietricelele. Dar mare îi fu mirarea și deznădejdea când nu mai găsi nici urmă de firimitură pe drum. Pe toate le ciuguliseră păsărelele și orătăniile pădurii.

Bieții copii fură cuprinși de o mare îngrijorare, căci pe măsură ce înaintau în pădure se îndepărtau tot mai mult de drum și rătăceau singuri, în noaptea întunecată. Se lăsase un frig și se pornise un vânt aprig care șuiera atât de tare încât crezură că de-acum sunt pe-aproape și lupii. Nu mai îndrăzneau să facă nicio mișcare, iar de vorbit, nici atât. Începu apoi să cadă o ploaie mărunță care îi udă până la piele. Pașii le alunecau în neștire, înfundându-i în noroi până la glezne.

Degețel se urcă în vârful unui copac să vadă dacă nu descoperă pe undeva vreo așezare omenească. Și tot sucindu-și capul, când în dreapta, când în stânga, zări hăt, departe, dincolo de marginea pădurii, o luminiță mică, mică de tot, ca de la o candelă. Când se dădu jos din copac, lumina dispăru fără urmă și nu mai văzu nimic. Vai și amar de el. Tot umblând și îndreptându-se către locul unde i se tot părea că o zărește din nou, văzu, într-adevăr, că se afla și-aproape de capătul pădurii.

Ajunse cu greu, mai pierzându-i urma, mai găsin-du-i-o, la poarta unei case mari. Bătu sfios în poartă. O femeie îi deschise și îl întrebă ce dorește.

– Suntem niște bieți copii rătăciți și vă rugăm să vă fie milă de noi și să ne lăsați să ne odihnim peste noapte aici, vorbi Degețel pentru toți frații.

Văzându-i atât de frumoși și sperioși, femeia le răspunse aproape plângând:

– Sărmanii mei copilași, vorbi ea, voi nu știți unde ați nimerit. Aici locuiește un căpcăun care mănâncă copii.

– Vai, bună doamnă, dacă nu ne primiți și rămânem în pădure, tot ne mănâncă lupii; așa că oricum e mai bine

să ne mănânce domnul Căpcăun. Dar mai știți? Poate că s-o îndura de noi și nu ne-o mânca, dacă îl veți ruga și dumneavoastră frumos, spuse Degețel care tremura din tot trupul, de spaimă, alături de frățiorii lui.

Nevasta căpcăunului, nădăjduind că îi va putea ascunde în noaptea aceea de ochii bărbatului ei, le deschise poarta și-i lăsă să se încălzească la un foc bun, unde se rumenea, într-o frigare, un berbec întreg, pentru cina căpcăunului. Tocmai pe când începuseră a se încălzi, copiii auziră în ușă bătăi puternice. Femeia își dădu seama că i se întorcea bărbatul și se grăbi să ascundă copiii sub pat.

De cum intră, căpcăunul întrebă dacă cina e gata și dacă s-a adus vinul din pivniță. Se așează apoi la masă. Berbecul nu era încă bine fript, dar el spuse că-i place și așa, apoi adăugă, mirosind în dreapta și în stânga, că simte miros de carne proaspătă în casă.

– S-ar putea să fie de la un vițel pe care tocmai îl pregăteam pentru tine, răspunse femeia.

– Și eu îți spun încă o dată că simt miros de carne fragedă, strigă căpcăunul, uitându-se pieziș la ea. Aici se petrece ceva necurat! adăugă apoi și, ridicându-se de la masă, se duse de-a dreptul la pat.

– A, ia te uită! Ia te uită cum vrei să mă duci de nas! urlă căpcăunul. Nu știu, zău, ce mă împiedică să te mănânc și pe tine! Ai mare noroc că ești bătrână și greu de mestecat. Vânatul ăsta proaspăt însă vine tocmai la timp, să-i pot ospăta pe cei trei căpcăuni pe care i-am poftit la masă. Trebuie să sosească de azi în câteva zile.

Și zicând aceasta îi scoase pe copii, unul câte unul, de sub pat.

Bieții băieți îi căzură în genunchi și-i cerură iertare, dar totul fu zadarnic. Avuseseră nenorocul să dea peste unul din cei mai cruzi căpcăuni care, sorbindu-i cu pri-virea, îi spuse femeii:

– Ia gândește-te ce mâncare aleasă vei găti din ei. Mai cu seamă dacă mi-i vei pregăti cu un sos bun, așa cum știi numai tu.

Și, spunând aceasta, se duse să aducă un cuțit mare, apoi, apropiindu-se de bieții copii, care tremurau ca frunza, începu să-l ascută de piatra pe care o ținea în mâna stângă, în timp ce cu dreapta îl și apucase pe unul dintre ei. Deodată o auzi pe femeia lui strigând:

– De ce vrei să-i gătești de azi? Nu vei avea destul timp mâine?

– Ia taci din gură, femeie, răspunse el. Știu eu ce fac. Mâine vor fi țepeni de frică.

– Dar nu vezi că pentru astăzi ai destulă carne? răspunse femeia. Ia te uită la vițelul ăsta cât e de mare! Apoi mai ai un berbec la frigare și o jumătate de porc.

– Asta așa e, ai dreptate! Atunci dă-le să mănânce bine, să nu slăbească nici cu o jumătate de gram, și du-i imediat la culcare!

Nevasta căpcăunului nu mai știa cum să-și ascundă bucuria că izbutise să scape pentru moment copiii și le întinse masa, dar spaima le era atât de mare, încât bieții copii nici nu se atinseră de mâncare.

În timpul acesta căpcăunul, bucuros că va putea da prietenilor lui un ospăț atât de bogat, se porni pe băutură.

Bău puțin peste măsură, ceea ce-l sili să se ducă la culcare ceva mai devreme de cum obișnuia.

Avea și el la rândul lui șapte fete, niște copile cu obraji foarte rumeni, căci mâncau și ele carne fragedă, ca și tatăl lor. Și mai aveau ochii cenușii, rotunzi, nasuri coroiate și guri mari, cu dinți lungi, foarte ascuțiți și rari. Nu erau încă înrăite de tot, dar se vedeau de pe acum lacome de sânge, căci îi mușcau pe bieții copii cum le ieșeau în cale. Mama lor le culcase și pe ele mai devreme în seara aceea. Fetele dormeau toate la un loc într-un pat mare, și aveau fiecare din ele câte o coroniță de aur pe cap. În odaia aceea se mai afla încă un pat mare. Femeia îi culcă pe cei șapte băieți în acel pat, apoi se întoarse la bărbatul ei.

Lui Degețel îi fu teamă ca tatăl fetelor să nu se răzgândească și să vie peste noapte să-i ucidă. De aceea se dădu tiptil jos din pat, scoase coronițele de aur de pe capul copilelor și le puse pe capetele fraților săi, încoronându-se apoi și el. În felul acesta, gândise Degețel, căpcăunul îi va lua pe ei drept fiicele lui, iar pe ele drept băieții pe care urma să-i răpună.

Planul îi izbuti de minune, căci, așa cum bănuise, căpcăunul se trezi pe la miezul nopții, părându-i rău că amânase uciderea băieților tocmai pentru a doua zi. Sări din pat, luă cuțitul cel mare, apoi rosti, făcând mare haz:

– Ia să vedem noi ce mai fac micii noștri ștregari? și intră, dibuind prin întuneric, în odaia unde se aflau copiii.

Toți căzuseră într-un somn adânc, în afară de Degețel care îngheță de frică, simțind mâna căpcăunului pipăindu-i

capul. Același lucru îl făcu și cu ceilalți frați ai lui. Când dădu de coronițe îl auzi mormăind:

– Vai de mine și de mine, ce mare poznă era să fac! Se cunoaște că am băut aseară cam mult.

Și, îndreptându-se către patul fetelor, care în loc de coroane aveau pe cap căciulițele băieților, strigă:

– Iată-i, aceștia sunt voinicii mei! Haide! E păcat să mai pierdem vremea!

Și zicând acestea tăie pe rând capetele celor șapte fete ale sale.

Apoi, mulțumit de faptă, se duse iar la culcare.

Cum îl auzi sforăind, Degețel își deșteptă frații, le spuse în șoaptă să se îmbrace repede și să-l urmeze. Ceea ce și făcură. Coborând încetișor în grădină, săriră zidul și p-aci le fu drumul.

Rătăciră toată noaptea fără să-și dea seama unde se aflau și încotro mergeau.

De cum deschise ochii, căpcăunul îi spuse femeii:

– Urcă sus să mi-i pregătești pe ștengarii de-aseară.

Femeia crezu că era vorba să-i îmbrace și se miră de atâta bunătate din partea bărbatului ei. Îi ascultă deci porunca și urcă. Dar mare-i fu groaza găsindu-și cele șapte fete cu capetele tăiate.

Văzând că întârzie prea mult cu pregătitul și vrând s-o ajute, căpcăunul urcă și el. Dar rămase împietrit la ceea ce i se arătă înaintea ochilor.

– Vai de mine și de mine, ce-am făcut? se văicărea acum el. Dar lasă că mi-o vor plăti ei, și chiar pe dată.

Aruncă o cană cu apă pe chipul femeii, ca să-și vină în simțire, apoi strigă:

– Femeie! Dă-mi repede cizmele mele cele de șapte poște, să pot alerga cât mai iute. Și lasă că pun eu mâna pe ei!

Căpcăunul porni apoi la drum și după ce alergă, când în dreapta, când în stânga, găsi, în sfârșit, calea pe unde o luaseră copiii. Nu se aflau decât la vreo sută de pași de casa lor părintească. Îl văzură pe uriaș cum umbla de la un munte la altul, străbătând râurile, de parcă ar fi fost niște băltoace. Începură a tremura de frică. Deodată, Degețel zări o stâncă. Îi ascunse repede pe cei șase frațiori în spatele ei, apoi se piti și el în așa fel ca să-l poată urmări cu ochii pe Căpcăun.

Acesta era foarte obosit de drumul străbătut în zadar. Cizmele de șapte poște erau pesemne foarte grele și se gândi că n-ar fi rău să se mai odihnească puțin. Dar... să vezi și să nu crezi... Se așeză tocmai pe stânca în spatele căreia se ascunseră copiii.

Obosit cum era, adormi foarte curând și începu să sforăie atât de tare, încât micuții se îngroziră mai rău decât atunci când îl văzuseră cu cuțitul acela mare în mână, cu care era gata să le taie capetele. Cel mai puțin speriat dintre ei era Degețel, care le șopti fraților să fugă cât puteau de repede acasă, până nu se deșteaptă din somn Căpcăunul și să n-aibă nicio grijă de el. Copiii îi ascultară sfatul și se grăbiră să fugă. Degețel se apropie tiptil de căpcăun, îi scoase binișor cizmele și se încălță cu ele. Cizmele erau, bineînțeles, foarte largi și foarte lungi, dar, fiind fermecate, se micșorau sau se măreau după nevoie, așa că îi veneau ca și cum ar fi fost croite anume pentru el.

Băiatul se duse de-a dreptul la casa Căpcăunului și o găsi pe nevasta lui jelindu-și copilele ucise.

– Bărbatul dumitale este în mare primejdie, îi zise el. A căzut în mâinile unei bande de tâlhari care au jurat că îl vor ucide dacă nu le va fi dat tot aurul și argintul pe care îl aveți. Îi ajunsese tocmai cuțitul la gât când mă zări și mă rugă să vin să vă spun că, dacă nu-i trimiteți tot ce aveți mai de preț, va fi ucis fără de milă! Așa cum stăteau lucrurile nu mai era timp de pierdut și mi-a dat cizmele lui, pentru a ajunge cât mai repede și pentru a vă încredința că vin din partea dumnealui.

Din cale afară de speriată, femeia îi dădu lui Degețel tot avutul lor pentru a-și scăpa bărbatul care, cu toate că îi plăcea să mănânce copii, era un soț bun.

Băiatul se întoarse la locuința părinților săi încărcat cu toate bogățiile și fu primit cu brațele deschise.

Unii spun că Degețel nu i-ar fi luat căpcăunului decât cizmele.

Și n-a făcut-o decât pentru a-i întrece la joacă pe ceilalți copii.

Alții jură că nu spun decât ceea ce au auzit din gura pădurarului și au văzut în casa lui, unde au băut și au mâncat pe săturate. Iar adevărul adevărat e că Degețel, încălțat cu cizmele Căpcăunului, s-a dus la curtea unde auzise că e nevoie de un crainic care să aducă vești de la armata care se afla în luptă la două sute de leghe depărtare. Băiatul a mers de-a dreptul la rege și i-a spus că el se leagă să-i aducă veștile de la armată până în seara aceleiași zile. Regele a făgăduit o mare sumă de bani dacă o va scoate la capăt, așa cum făgăduia.

Degețel nu stătu mult pe gânduri și, până a nu se însera, aduse regelui veștile atât de mult așteptate. Apoi, de când învățase drumul, se mai spunea că, în afară de veștile pe care le aducea regelui de la armată, mai aducea și doamnelor de la curte vești de la ai lor, adunând astfel câștiguri nemaipomenit de mari.

După ce îndeplini ani de zile slujba de crainic și adună multe bunuri, se întoarse la casa părintească, unde fu primit cu neînchipuit de mare bucurie.

Puse să i se facă tatălui său atelierele cele mai frumoase, își căpătui frații și duse o viață lipsită de griji și de necazuri, până la adânci bătrânețe.